بین الملل

هشدار بلاروس درباره تکرار جنگ اوکراین در ارمنستان

رئیس‌جمهوری بلاروس به مقامات دولت ارمنستان درباره نیمات نزدیک شدن به اتحادیه اروپا و سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) هشدار داد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، الکساندر لوکاشنکو رئیس‌جمهوری بلاروس اعلام کرد اگر از هر سرزمینی به بلاروس حمله شود، جنگ در اوکراین «ماهیتی کاملاً متفاوت» به خود خواهد گرفت. وی با بیان اینکه هیچ سرباز بلاروسی در اوکراین حضور نداشته و نخواهد داشت، گفت: کشورهای اروپایی بر ولودیمیر زلنسکی رئیس جمهوری اوکراین فشار می‌آورند تا علیه بلاروس اظهارات تهدیدآمیز مطرح کند. رئیس جمهوری بلاروس به ایروان درباره نزدیک شدن به اتحادیه اروپا و ناتو هشدار داد و گفت: ارمنستان باید نهایت احتیاط را به خرج دهد تا آنچه در اوکراین رخ داد، در این کشور تکرار نشود. روابط ایروان و مسکو در هفته های اخیر با تنش همراه بوده است. روز گذشته، وزارت امور خارجه روسیه اعلام کرد سرگئی کوبیرکین، سفیر این کشور در ارمنستان، در ارتباط با اقدامات ایروان برای نزدیک شدن به اتحادیه اروپا به مسکو فراخوانده شده است. این نهاد افزود: نزدیک شدن ارمنستان به اتحادیه اروپا به همکاری‌ها در چارچوب اتحادیه اقتصادی اوراسیا آسیب می‌زند. تلاش دولت نیکول پاشینیان نخست وزیر ارمنستان برای نزدیک شدن به اتحادیه اروپا موجب تیرگی روابط ایروان و مسکو شده است. تبادلات تجاری و اقتصادی ارمنستان با مسکو و متحدانش در اتحادیه اقتصادی اوراسیا بسیار گسترده است و قطع این روابط می تواند به اقتصاد ایروان آسیب جدی بزند.

تاکید مصر بر لزوم خروج نظامیان صهیونیست از لبنان

وزیر خارجه مصر با تاکید بر لزوم خروج کامل رژیم صهیونیستی از اراضی لبنان گفت که هرگونه تعرض به حاکمیت و تمامیت ارضی لبنان، نقض آشکار قوانین بین‌المللی و قطعنامه ۱۷۰۱ شورای امنیت محسوب می‌شود.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، بدر عبدالعاطی وزیر امور خارجه مصر امروز یکشنبه بر لزوم خروج کامل رژیم صهیونیستی از تمامی اراضی لبنان تأکید و خاطرنشان کرد که هرگونه تعرض به حاکمیت و تمامیت ارضی لبنان، نقض آشکار قوانین بین‌المللی و قطعنامه ۱۷۰۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد محسوب می‌شود. عبدالعاطی در جریان تماس تلفنی با نواف سلام نخست‌وزیر لبنان تحولات جاری در لبنان و راه‌های مقابله با چالش‌های پیش رو را مورد بحث و بررسی قرار داد.

«تمیم خلاف» سخنگوی وزارت امور خارجه مصر با اعلام این مطلب تصریح کرد که عبدالعاطی در این تماس تلفنی بر همبستگی کامل قاهره با لبنان در مواجهه با شرایط حساس کنونی و حمایت از امنیت و ثبات آن تأکید مجدد کرد. عبدالعاطی همچنین بر اهمیت تقویت توانمندی نهادهای دولتی لبنان به ویژه ارتش، تأکید کرد که این نهادها باید بتوانند حاکمیت و اقتدار خود را بر تمامی اراضی لبنان اعمال کنند.

سفر وزیر خارجه انگلیس به چین و هند

وزیر خارجه انگلیس برای گفت‌وگو با مقامات چین و هند درباره روابط دوجانبه و مسائل جهانی، به این دو کشور آسیایی سفر می‌کند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، «ایوت کوپر» وزیر خارجه انگلیس روز دوشنبه به چین سفر خواهد کرد و سپس در ادامه هفته به هند می‌رود. محور این سفرها مسائل جهانی از جمله تنگه هرمز، جنگ روسیه و اوکراین و شیوع بیماری ایولا خواهد بود. کوپر روز ۲ ژوئن با «وانگ یی» وزیر خارجه چین و «هان ژنگ» معاون رئیس‌جمهور این کشور دیدار خواهد کرد و یک روز بعد برای برنامه‌های متمرکز بر علم و فناوری به شهر شنژن در جنوب چین سفر می‌کند.

«کر استارمر» نخست‌وزیر انگلیس و «شی جین‌پینگ» رئیس‌جمهور چین در سفر استارمر به پکن در ژانویه، از «ایارتنظیم روابط» دو کشور استقبال کردند و بر افزایش همکاری در تجارت، سرمایه‌گذاری و فناوری تأکید داشتند. استارمر که با یکی از پایین‌ترین میزان‌های محبوبیت در کشور خود روبه‌رو است، نخستین نخست‌وزیر انگلیس بود که پس از هشت سال به چین سفر کرد. دولت حزب کارگر او بهبود روابط با چین را در اولویت قرار داده است. سفر کوپر به چین و هند - دو اقتصاد بزرگ جهان - در شرایط افزایش تنش‌های ژئوپولیتیکی، افزایش قیمت نفت پس از جنگ آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران و کندی رشد اقتصادی انگلیس انجام می‌شود. قرار است او در ۴ ژوئن در هند با «اس. جایشانکار» وزیر خارجه این کشور و همچنین کارآفرینان، دانشگاهیان و شرکای دولتی دیدار کند که در چارچوب طرح «چشم‌انداز ۲۰۳۵ هند-انگلیس» فعالیت می‌کنند. دو کشور سال گذشته یک توافق تجارت آزاد امضا کردند که هدف آن افزایش تجارت دوجانبه و بهبود دسترسی بازارها بود، اما به گفته مقام‌های هندی، اجرای آن به دلیل محدودیت‌های جدید انگلیس بر واردات فولاد با مشکل مواجه شده است. دولت انگلیس اعلام کرده است که این دیدارها با دو قدرت بزرگ جهان بر «مهم‌ترین چالش‌های جهانی» متمرکز خواهد بود.

پزشکیان تاکید کرد:

حل مسائل کشور نیازمند حضور در میدان و اقدام عملی است

رئیس‌جمهور در نشست با مدیران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: نباید در جایگاه تماشاگر و خارج از گود باقی ماند زیرا حل مسایل نیازمند حضور در میدان، پذیرش مسئولیت و اقدام عملی است.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، مسعود پزشکیان در نشستی با وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و جمعی از معاونان و مدیران ارشد این وزارتخانه، گزارش آخرین وضعیت آموزش عالی کشور در جریان جنگ اخیر و دوره پساجنگ، برنامه‌ریزی‌های وزارت علوم برای بازآرایی سیاست‌های علم، فناوری و آموزش عالی متناسب با شرایط جدید کشور، برنامه‌های هوشمندسازی آموزش با هدف ارتقای کیفیت و کاهش هزینه‌ها و همچنین اقدامات انجام‌شده در راستای مسئله‌محور و مأموریت‌محور کردن دانشگاه‌ها از طریق ایجاد دبیرخانه مدیریت حل کلان مسئله‌ها (محکم) را مورد بررسی و ارزیابی قرار داد. رئیس‌جمهور در این نشست ضمن قدردانی از اقدامات انجام‌شده در وزارت علوم، با اشاره به شرایط پیچیده و چندوجهی کشور اظهار داشت: امروز کشور ما با مجموعه‌ای از چالش‌ها و مسایل در حوزه‌های مختلف مواجه است و طبیعی است که بهترین و مناسب‌ترین بستر برای شناسایی راهکارها، تولید دانش مورد نیاز و ارائه راه‌حل‌های اجرایی، نظام آموزش عالی و دانشگاه‌های کشور باشد. پزشکیان با تأکید بر اینکه صرف برخورداری از دانش برای حل مسایل کشور کافی نیست، افزود: آنچه اهمیت دارد، تربیت استادان، پژوهشگران و دانش‌آموختگانی است که علاوه بر دانش تخصصی، مهارت، توانمندی اجرایی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی و باور به حل مسئله را نیز در خود پرورش داده باشند. کشور امروز بیش از هر زمان دیگری به نخبگانی نیاز دارد که دانش خود را در خدمت رفع مشکلات جامعه قرار دهند.

رئیس‌جمهور خطاب به مدیران آموزش عالی کشور تصریح کرد: انتظار من از دانشگاهیان این است که هر دانشگاه متناسب با رشته‌ها و ظرفیت‌های علمی خود، نسبت به مسایل و نیازهای جامعه پیرامونی احساس مسئولیت کند. هر دانشگاه در هر شهر و منطقه‌ای که فعالیت می‌کند، باید بتواند بخشی از مسایل آن منطقه را شناسایی کرده و برای حل آن‌ها نقش‌آفرینی کند. دانشگاه نباید صرفاً محل آموزش و انتقال دانش باشد، بلکه باید به نهادی اثرگذار در فرآیند توسعه و حل مسایل کشور تبدیل شود. وی با اشاره به پیچیدگی مسایل امروز کشور خاطرنشان کرد: فشارها و چالش‌هایی که امروز جامعه با آن مواجه است، ساده و تک‌بعدی نیستند و طبیعتاً راهکارهای آن نیز نمی‌تواند ساده باشد. حل این مسایل نیازمند نگاه‌های چندرشته‌ای، رویکردهای نوآورانه و حضور فعال نخبگان و دانشگاهیان در عرصه تصمیم‌سازی و اجراست. نخبگان کشور در قبال شرایط موجود مسئولیت دارند و باید سهم خود را در بهبود وضعیت کشور ایفا کنند. رئیس جمهور ضمن تقدیر از اقدامات صورت‌گرفته در حوزه مسئله‌محور کردن دانشگاه‌ها، تأکید کرد: اگرچه گام‌های ارزشمندی برداشته شده، اما لازم است این مسیر با تمرکز و انسجام بیشتری دنبال شود. همچنین نباید این مأموریت صرفاً محدود به چند دانشگاه بزرگ و مطرح کشور باشد؛ بلکه تمامی دانشگاه‌ها در سراسر کشور باید متناسب با ظرفیت‌های خود در فرآیند حل مسایل منطقه‌ای و ملی مشارکت کنند. پزشکیان در ادامه با تبیین نسبت میان دولت و دانشگاه در فرآیند حل مسایل کشور گفت: گاهی دولت مسئله‌ای را به دانشگاه ارجاع می‌دهد و انتظار ارائه راهکار دارد، اما در مواردی نیز این دانشگاه است که با رصد دقیق مسئله، مسئله‌ای را شناسایی می‌کند که ممکن است هنوز در دستور کار دستگاه‌های اجرایی قرار نگرفته باشد. در چنین شرایطی دانشگاه باید پیشگام ورود به مسئله و ارائه راه‌حل باشد و نقش راهبری علمی خود را ایفا کند. رئیس جمهور در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع نظام پرداخت اعضای هیئت علمی اشاره کرد و گفت: منابع مرتبط با این حوزه در اختیار وزارت علوم قرار دارد و مجری بنده قرار گرفت، متن اولیه این طرح را آماده و برای جمع‌بندی نهایی در اختیار کمیسیون قرار دهد. زنگنه با اشاره به جلسات متعدد کمیته بررسی طرح «نظام قانونگذاری»، گفت: در این کمیته جلسات متعددی برگزار شد و متن‌های مختلفی مورد بررسی قرار گرفت تا اینکه در نهایت، پس از نشست‌های فشرده، انتهای هفته گذشته پیش‌نویس اولیه طرح توسط کمیته تهیه شد. قرار است طی دو هفته آینده، کمیسیون ویژه در سه روز کاری به صورت فشرده این طرح را بررسی کند تا از نخستین طرح‌هایی باشد که در تابستان سال جاری در صحن مجلس مطرح می‌شود.

زنگنه با بیان اینکه یکی از محورهای اصلی این طرح، نظم‌بخشی به مراجع تصویب قانون و مقررات است، گفت: به موجب قانون اساسی، مجلس شورای اسلامی تنها مرجع تصویب قانون شناخته شده، اما طی سال‌های گذشته متأسفانه به اسم آیین‌نامه، بخشنامه یا در قالب سیاست‌گذاری، کلاها قانون‌گذاری در کشور شکل گرفته است. وی افزود: مهم‌ترین مسئله در این طرح، ساماندهی مراجع تنظیم و تصویب قوانین است؛ به این معنا که مراجعی که وظیفه سیاست‌گذاری دارند، صرفاً در همان محدوده فعالیت کنند. برای مثال شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی فضای مجازی براساس اساسنامه و مئویات رهبری، وظیفه سیاست‌گذاری دارند، اما بعضاً وارد حوزه قانون‌گذاری می‌شوند که در این توسعه تغیرهفدهند برخی مراکز آموزش عالی در سال‌های گذشته اظهار داشت: متأسفانه در مقاطعی بدون توجه به الزامات و زیرساخت‌های توسعه علمی، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی گسترش یافته‌اند. امروز تعداد قابل توجهی از مراکز دانشگاهی با خروجی محدود یا فاقد اثربخشی متناسب با مأموریت خود مواجه هستند. در چنین شرایطی ضروری است نظام ارزیابی و تخصیص منابع بر پایه عملکرد واقعی، خروجی‌های علمی، میزان اثرگذاری و تحقق مأموریت‌ها بازطراحی شود.رئیس جمهور افزود: در همه نظام‌های علمی موفق دنیا، منابع بر مبنای عملکرد، بهره‌وری و نتایج حاصل از فعالیت‌ها تخصیص می‌یابد، نه صرفاً بر اساس حجم یا ساختارهای موجود. وزارت علوم باید با بهره‌گیری از اختیارات قانونی خود، در نظام پرداخت‌ها و تخصیص منابع مستقر کند. این رویکرد علاوه بر مبانی مدیریتی، با آموزه‌های دینی و توصیه‌های قرآن کریم و نهج‌البلاغه نیز همخوانی دارد؛ چرا که در این آموزه‌ها بر تفاوت میان افراد پرتلاش و کم‌کار تأکید شده است. پزشکیان در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به رویکرد دولت در بهره‌گیری از ظرفیت دانشگاه‌ها برای حل مسایل کشور اظهار داشت: دانشجویان باید از محیط‌های صرفاً آموزشی خارج شده و در میدان عمل حضور یابند. مشارکت دادن دانشجویان در حوزه‌هایی نظیر اصلاح الگوهای رفتاری، کاهش مصرف، ارتقای بهره‌وری، فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی و سایر عرصه‌های مورد نیاز کشور، علاوه بر کمک به حل مسایل جامعه، موجب افزایش حس مفید بودن، مسئولیت‌پذیری و نقش‌آفرینی اجتماعی آنان خواهد شد. وی با بیان اینکه حل مشکلات کشور از حاشیه و نظاره‌گری امکان‌پذیر نیست، تصریح کرد: نباید در جایگاه تماشاگر و خارج از گود باقی ماند. حل مسایل نیازمند حضور در میدان، پذیرش مسئولیت و اقدام عملی است. بنده نیز این مسئولیت را نه برای کسب مقام و موقعیت، بلکه با دقت‌نه خدمت به مردم و رفع مشکلات آنان پذیرفته‌ام. امروز که بار سنگینی بر دوش همه ما قرار گرفته است، تمامی ظرفیت‌های کشور باید برای عبور از مشکلات بسیج شوند. پزشکیان ادامه داد: بخش‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، صنعتی، کشاورزی و انرژی همگی ظرفیت‌های گسترده‌ای برای نقش‌آفرینی دانشگاه‌ها دارند. فرصت‌های فراوانی برای ایجاد تحول، اصلاح روندها و ارتقای کارآمدی وجود دارد و همه باید در این مسیر به کشور کمک کنند. رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اهمیت اطلاع‌رسانی صحیح و مسئولانه در شرایط حساس کشور گفت: امروز با مسایل و چالش‌های متعددی روبرو هستیم و در چنین شرایطی نحوه اطلاع‌رسانی و روایت واقعیت‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. متأسفانه در برخی موارد شاهد ارائه تحلیل‌ها و روایت‌هایی از رسانه ملی هستیم که می‌تواند تصویری غیرواقعی از شرایط کشور ایجاد کند. این موضوع نیازمند بازنگری جدی است. وی تأکید کرد: دانشگاهیان باید در اصلاح نگاه‌های نادرست، ارتقای سطح آگاهی عمومی و ترویج تحلیل‌های علمی و مستند نقش‌آفرینی کنند. نباید اجازه داد فضای عمومی جامعه تحت تأثیر اطلاعات غیرمستند و برداشت‌های فاقد پشتوانه علمی قرار گیرد. حقیقت مستقل از اشخاص است و در زبان علم، حقانیت بر پایه شواهد، استدلال و مستندات تعریف می‌شود.

پیش نویس طرح «نظام قانونگذاری» در مجلس نهایی شد

عضو کمیسیون آئین نامه داخلی مجلس از نهایی‌سازی پیش‌نویس اولیه طرح «نظام قانونگذاری» در کمیته تخصصی این طرح در کمیسیون آیین‌نامه داخلی مجلس خبر داد و گفت: این طرح با هدف اصلاح ساختار قانون‌گذاری، نظم‌بخشی به مراجع تصویب مقررات، تقویت نظارت بر بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌ها و تدوین قوانین جامع، طی هفته‌های آینده در کمیسیون آئین نامه داخلی مجلس بررسی و سپس در صحن علنی مجلس مطرح خواهد شد.

به گزارش زمان به نقل ازخانه ملت، محسن زنگنه از نهایی‌سازی پیش‌نویس طرح «نظام قانونگذاری» در کمیته مربوطه کمیسیون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی خبر داد. وی در تشریح روند تدوین این طرح گفت: تأکید امام شهید ما در سال‌های اخیر، توجه به سیاست‌های قانون‌گذاری بود که این سیاست‌ها ابلاغ شد و در ادامه نیز از مجلس شورای اسلامی خواستند که قانون لازم در این خصوص تهیه شود. وی افزود: مستحضرید که نظام قانون‌گذاری ما مسائل و مشکلات متعددی دارد که رهبر شهیدمان در ۱۷ بند سیاست‌های کلی آن را ابلاغ کردند تا نظام قانون‌گذاری کشور اصلاح و مطایب و نواقص موجود در این مسیر برطرف شود. همچنین در جلسه‌ای که در ابتدای مجلس در خدمت مقام معظم رهبری بودیم، ایشان مجدداً این موضوع را مطالبه کردند. زنگنه ادامه داد: بر همین اساس، این موضوع در دستور کار مجلس قرار گرفت و بنا به تصمیم هیئت‌رئیسه مجلس، کمیسیون ویژه‌ای متشکل از اعضای کمیسیون آیین‌نامه داخلی و کمیسیون حقوقی و قضایی مأمور پیگیری این امر شد تا طرح مذکور را برای ارائه به مجلس آماده کند. وی با اشاره به تشکیل کمیته تخصصی تدوین طرح در کمیسیون آئین نامه داخلی مجلس اظهار کرد: در ابتدا این کمیسیون جلسات متعددی را با حضور معاونت حقوقی دولت، مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای عالی فضای مجازی، معاونت حقوقی قوه قضائیه و سایر دستگاه‌های مرتبط برگزار شد و در نهایت مقرر شد کمیته‌ای تخصصی که ریاستش بر عهده بنده قرار گرفت، متن اولیه این طرح را آماده و برای جمع‌بندی نهایی در اختیار کمیسیون قرار دهد. زنگنه با اشاره به جلسات متعدد کمیته بررسی طرح «نظام قانونگذاری»، گفت: در این کمیته جلسات متعددی برگزار شد و متن‌های مختلفی مورد بررسی قرار گرفت تا اینکه در نهایت، پس از نشست‌های فشرده، انتهای هفته گذشته پیش‌نویس اولیه طرح توسط کمیته تهیه شد. قرار است طی دو هفته آینده، کمیسیون ویژه در سه روز کاری به صورت فشرده این طرح را بررسی کند تا از نخستین طرح‌هایی باشد که در تابستان سال جاری در صحن مجلس مطرح می‌شود.

زنگنه با بیان اینکه یکی از محورهای اصلی این طرح، نظم‌بخشی به مراجع تصویب قانون و مقررات است، گفت: به موجب قانون اساسی، مجلس شورای اسلامی تنها مرجع تصویب قانون شناخته شده، اما طی سال‌های گذشته متأسفانه به اسم آیین‌نامه، بخشنامه یا در قالب سیاست‌گذاری، کلاها قانون‌گذاری در کشور شکل گرفته است. وی افزود: مهم‌ترین مسئله در این طرح، ساماندهی مراجع تنظیم و تصویب قوانین است؛ به این معنا که مراجعی که وظیفه سیاست‌گذاری دارند، صرفاً در همان محدوده فعالیت کنند. برای مثال شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی فضای مجازی براساس اساسنامه و مئویات رهبری، وظیفه سیاست‌گذاری دارند، اما بعضاً وارد حوزه قانون‌گذاری می‌شوند که در این طرح برای این موضوع تمبین‌تکلیف شده است. وی ادامه داد: همچنین در حوزه بخشنامه‌ها، تصویب‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌ها نیز نظم‌بخشی صورت گرفته، چرا که امروز شوراهای متعددی در کشور در حال مقررنویسی و آیین‌نامه‌نویسی هستند و این مسئله نیازمند انتظام‌بخشی است که در طرح مذکور به این موارد توجه شده است.وی با اشاره به ضعف‌های موجود در فرآیند قانون‌نویسی کشور تصریح کرد: طی سال‌های اخیر در حوزه قانون‌نویسی نیز با ضعف‌های جدی محتوایی مواجه بودیم. اینکه یک طرح یا لایحه دارای پشتوانه کارشناسی باشد، آثار آن در جامعه بررسی شود، نظرات بخش‌های تخصصی اخذ شود، ادبیات حقوقی در نگارش قانون رعایت شود و آثار کوتاهمدت و بلندمدت آن شناسایی شود، از جمله موضوعاتی است که در این طرح برای آن مواد مشخصی پیش‌بینی شده است. زنگنه افزود: همچنین در این طرح بر اولویت‌بندی قوانین و متناسب بودن آن‌ها با نیازهای روز تأکید شده تا بتوان اصلاحات اساسی در حوزه قانون‌گذاری ایجاد کرد. وی با اشاره به تمرکز بر زمان دار بودن آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها در طرح مذکور، گفت: امروز شاهد هستیم که برخی آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها در مدت کوتاهی صادر و سپس لغو یا اصلاح می‌شوند و این مسئله صدمات جدی به مردم، اقتصاد کشور و ثبات در نظام مقررات‌گذاری وارد می‌کند. نمونه آن را می‌توان در بخشنامه‌های حوزه گمرک، بورس و بانک مشاهده کرد که در این طرح برای آن‌ها نیز انتظام‌بخشی در نظر گرفته شده است.

وی با اشاره به تقویت بُعد نظارتی در این طرح اظهار کرد: یکی دیگر از موضوعات مهم، تمبین مرجع بررسی سیاست‌های ابلاغی برخی شوراها از حیث مغایرت با شرع مقدس و قانون اساسی است که در این طرح تمبین‌تکلیف شده است.وی ادامه داد: همچنین در حوزه بخشنامه‌ها، تصویب‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌ها نیز نظم‌بخشی صورت گرفته، چرا که امروز شوراهای متعددی در کشور در حال مقررنویسی و آیین‌نامه‌نویسی هستند و این مسئله نیازمند انتظام‌بخشی است که در طرح مذکور به این موارد توجه شده است.وی با اشاره به ضعف‌های موجود در فرآیند قانون‌نویسی کشور تصریح کرد: طی سال‌های اخیر در حوزه قانون‌نویسی نیز با ضعف‌های جدی محتوایی مواجه بودیم. اینکه یک طرح یا لایحه دارای پشتوانه کارشناسی باشد، آثار آن در جامعه بررسی شود، نظرات بخش‌های تخصصی اخذ شود، ادبیات حقوقی در نگارش قانون رعایت شود و آثار کوتاهمدت و بلندمدت آن شناسایی شود، از جمله موضوعاتی است که در این طرح برای آن مواد مشخصی پیش‌بینی شده است. زنگنه افزود: همچنین در این طرح بر اولویت‌بندی قوانین و متناسب بودن آن‌ها با نیازهای روز تأکید شده تا بتوان اصلاحات اساسی در حوزه قانون‌گذاری ایجاد کرد. وی با اشاره به تمرکز بر زمان دار بودن آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها در طرح مذکور، گفت: امروز شاهد هستیم که برخی آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها در مدت کوتاهی صادر و سپس لغو یا اصلاح می‌شوند و این مسئله صدمات جدی به مردم، اقتصاد کشور و ثبات در نظام مقررات‌گذاری وارد می‌کند. نمونه آن را می‌توان در بخشنامه‌های حوزه گمرک، بورس و بانک مشاهده کرد که در این طرح برای آن‌ها نیز انتظام‌بخشی در نظر گرفته شده است.

سرمقاله

از جنگ در میدان تا ۹۲ شب حضور در خیابان

علیرضا عندلیب

آنچه در مقطع اخیر تاریخ ایران و در سومین جنگ تحمیلی که به «جنگ رمضان» شناخته شد، بیش از هر چیز جلب توجه می‌کند، رویارویی ایران با دو قدرت هسته‌ای، یعنی آمریکا و رژیم صهیونیستی است. اما اهمیت این رخداد صرفاً در ابعاد نظامی و سیاسی آن خلاصه نمی‌شود. پرسش اساسی این است که چگونه یک ملت می‌تواند در یک جنگ چهل‌روزه ایستادگی کند و پس از آن نیز بیش از ۹۲ شب حضور خود را در صحنه حفظ نماید؟ این پدیده را نمی‌توان صرفاً با هیجان‌های مقطعی یا فشارهای بیرونی توضیح داد؛ بلکه باید آن را در چارچوب یک واقعیت عمیق‌تر و تاریخی فهم کرد.

پاسخ را باید در «شجره طیبه»ای جست‌وجو کرد که در طول قرن‌ها در سرزمین ایران رشد کرده است. این حماسه را نمی‌توان تنها با شاخص‌های مادی یا تحلیل‌های کوتاه‌مدت تبیین کرد؛ بلکه باید آن را در پرتو هویتی زنده اسلام و ایران فهمید؛ نسبتی که در آن اسلام و ایران نه در تقابل با یکدیگر و نه در یکدیگر مستحیل شده‌اند، بلکه در یک تعامل تاریخی و تمدنی، و قدسیتی نو را پدید آورده‌اند. اسلام در این نسبت، سرچشمه معنا، جهت و انگیزه است و ایران، بستر تاریخی، فرهنگی و اجتماعی تحقق آن را فراهم می‌کند. حاصل این پیوند، صرفاً یک جامعه دینی نیست، بلکه شکل‌گیری یک تمدن است؛ تمدنی که در آن حقیقت توحیدی در بستر تاریخ به یک وقعیت اجتماعی تبدیل می‌شود. از این‌رو، آنچه در ۹۲ شب حضور مردم مشاهده شد، صرفاً یک واکنش سیاسی یا اجتماعی نبود، بلکه جلوه‌ای از یک رفتار تمدنی بود. برای فهم این رفتار تمدنی، استعاره «شجره طیبه» راهگشاست. این درخت ریشه در توحید دارد، در تاریخ رشد می‌کند و در لحظه‌های سرنوشت‌ساز به ثمر می‌نشیند. آنچه در این رخداد بیش از هر چیز اهمیت دارد، تبدیل «باور» به «حضور» است. ملتی که دهه‌ها در معرض فشار، تهدید و جنگ ترکیبی قرار داشته است، هنگامی که به‌صورت مستمر و آگاهانه در صحنه باقی می‌ماند، نشان می‌دهد که از یک ساختار درونی و ریشه‌دار برخوردار است. این حضور، لجلی مسیری است که در آن ممانا به عمل و ایمان به رفتار جمعی تبدیل می‌شود. این مسیر را می‌توان در قالب هشت ستون حیات طیبه فهم کرد: توحید، بصیرت، قربان، تقدیر، ولایت، عاشورا، انتظار و ظهور. توحید، بنیان این منظومه است. توحید صرفاً یک اعتقاد ذهنی نیست، بلکه نظامی جهت‌دهنده است که جامعه را از ترس و فروپاشی در برابر قدرت‌های ظاهری مصون می‌سازد. بصیرت، مرحله ورود حقیقت به میدان عمل و تبدیل ایمان به حرکت اجتماعی است. قربان، نماد فداکاری و ترجیح حقیقت بر منفعت شخصی است؛ اصلی که بدون آن هیچ حماسه تاریخی شکل نمی‌گیرد. تقدیر، استمرار هدایت را تضمین می‌کند و مانع گم‌شدن جامعه در پیچ‌های تاریخی می‌شود. ولایت نیز این مسیر را به یک نظام زنده و منسجم تبدیل می‌کند و میان عناصر مختلف جامعه پیوند برقرار می‌سازد. عاشورا، آموزه ایستادگی و صیانت از حقیقت را به جامعه می‌آموزد و نشان می‌دهد که حفظ حقیقت بدون هزینه ممکن نیست. انتظار، امیدی مستقل نیست، بلکه امیدی فعال و جهت‌دار برای ساختن آینده است و سرانجام ظهور، افق نهایی این مسیر است؛ نقطه‌ای که عدالت به‌طور کامل تحقق می‌یابد و شجره طیبه به ثمر نهایی خود می‌رسد. این مفاهیم در ایران صرفاً در سطح اندیشه باقی نمانده‌اند، بلکه در قالب یک تجربه تاریخی عمیق به واقعیت اجتماعی تبدیل شده‌اند. در ایران، توحید به هویت، عاشورا به فرهنگ و ولایت به ساختار اجتماعی تبدیل شده است. به همین دلیل اسلام در ایران از سطح ممانا فراتر رفته و به سطح تمدن ارتقا یافته است. ایران تنها یک جغرافیا نیست؛ بلکه تاریخی است که از تجربه‌های بزرگ، فرهنگ‌های ریشه‌دار و پیوند عمیق میان دین و زندگی است. در چنین بستری، واکنش به بحران‌ها نیز سطحی و گذرا نیست، بلکه ریشه‌دار و ماندگار است. حماسه امروز نیز ادامه همان شجره طیبه‌ای است که در طول تاریخ رشد کرده است. حضور مستمر مردم، همراهی نسل‌های مختلف، ایستادگی در برابر فشارها و مشارکت گسترده در عرصه‌های دفاع از کشور، همگی نشانه‌هایی از آن هستند که ایمان از سطح باور فردی فراتر رفته و به ساختار درونی جامعه تبدیل شده است. هنگامی که جامعه‌ای در عین حضور در میدان، زندگی روزمره خود را نیز حفظ می‌کند و انسجام خود را از دست نمی‌دهد، می‌توان دریافت که ارزش‌ها در نهادهای اجتماعی و فرهنگی آن جامعه ریشه نوانداند. در شکل‌گیری چنین حماسه‌ای، سه رکن اساسی نقش‌آفرین هستند: رهبری، نیروهای میانی و مردم. رهبری، جهت و معنا را حفظ می‌کند؛ فرماندهان و پیشکسوتان، تجربه را منتقل می‌کنند؛ و مردم، ارائه تاریخی را در صحنه اجتماع متجلی می‌سازند. هنگامی که این سه عنصر در نسبتی هم‌افزا قرار می‌گیرند، حماسه متولد می‌شود. ویژگی برجسته این رخداد، تداوم آن است. تاریخ سرشار از جنبش‌ها و واکنش‌های کوتاه‌مدت است. اما حضور مستمر و آگاهانه یک ملت در طول دهها شب، نشانه بلوغ تاریخی آن ملت به شمار می‌آید. این بلوغ حاصل حافظه دفاع مقدس، تجربه‌های تاریخی و درونی‌شدن مفاهیم اعتقادی و ملی است. از سوی دیگر، حفظ ثبات در زندگی روزمره مردم در کنار حضور اجتماعی، بیانگر کارآمدی ساختارهای اجتماعی و فرهنگی جامعه است. این همان نقطه‌ای است که ممانا به نهاد تبدیل می‌شود و ارزش‌ها در رفتارها و ساختارهای اجتماعی تجلی می‌یابند. اگر این رخداد را در چارچوب وحدت تمدنی اسلام و ایران تحلیل کنیم، به این نتیجه می‌رسیم که اسلام، ممانا، جهت و انگیزه مقلوبت را فراهم می‌کند و ایران، بستر تاریخی و اجتماعی تحقق آن را حاصل این پیوند، یک رفتار تمدنی است. نه صرفاً یک واکنش سیاسی. آنچه این تجربه را از بسیاری از نمونه‌های تاریخی متمایز می‌کند، ترکیب سه عنصر ممانا سازمان و مردم است. ایمان و جهت‌گیری توحیدی، ساختار و رهبری، و حضور گسترده و پایدار مردم، سه ضلع مثلثی هستند که چنین حماسه‌ای را ممکن می‌سازند. این ترکیب، حاصل یک تاریخ طولانی و یک فرآیند تمدنی مستمر است. از این‌رو، آنچه امروز شاهد آن هستیم، یک حادثه گذرا نیست، بلکه یک نشانه تاریخی است؛ نشانه‌ای از اینکه وقتی یک حقیقت دینی در بستر یک تاریخ و فرهنگ ریشه می‌دواند، می‌تواند به نیرویی زنده، پویا و ماندگار تبدیل شود. حماسه جنگ چهل‌روزه و ۹۲ شب حضور مستمر مردم نشان می‌دهد که جامعه از درون فرو نریخته است. ایمان به رفتار جمعی تبدیل شده و تاریخ در مسیر تداوم و تکامل خود قرار دارد. در نهایت، این رخداد را باید جلوه‌ای از یگانگی سرشت اسلام و ایران دانست. شجره طیبه‌ای که با توحید آغاز شده، با ممانت رشد کرده، در تقدیر و ولایت تداوم یافته، با عاشورا استحکام پیدا کرده و در مسیر انتظار به سوی ظهور حرکت می‌کند. حماسه‌های ملت ایران نیز در همین بستر شکل گرفته‌اند؛ در پیوندی میان شجاعت ایرانی، هوشمندی انقلابی و دانش بومی. امروز جامعه ایران نه در حاشیه این شجره، بلکه در متن آن ایستاده است. از این‌رو، مسئله اصلی تنها روایت این تاریخ نیست، بلکه ایفای نقش در تداوم آن است. آینده این مسیر، بیش از هر چیز، به اراده مسئولیت‌پذیری و آگاهی نسل‌های امروز و فردا وابسته خواهد بود.

آنچه امروز شاهد آن هستیم، رخدادی حماسی و کیونظیر در تاریخ اسلام و ایران است؛ رخدادی که بی‌تردید در حافظه تاریخی این سرزمین ماندگار خواهد شد. اسلام و ایران، دو رکن نسبت هویتیند و زنده، شجره طیبه‌ای را شکل داده‌اند. این شجره از توحید آغاز می‌شود، با ممانت در تاریخ رشد می‌کند، در تقدیر و ولایت تداوم می‌یابد، با فرهنگ عاشورا استحکام پیدا می‌کند و در مسیر انتظار به سوی ظهور حرکت می‌کند. حماسه‌های ملت ایران نیز در همین مسیر تاریخی شکل گرفته‌اند؛ در پیوندی میان شجاعت ایرانی، هوشمندی انقلابی و دانش بومی. امروز ما نه در حاشیه این شجره، بلکه در متن آن ایستاده‌ایم. این بدان معناست که جامعه ما به‌جای فروپاشی، در حال بازتولید و تقویت سرمایه‌های هویتی و تمدنی خویش است. و اکنون پرسش اصلی این است: نقش ما در ادامه این مسیر چیست؟ آیا تنها روایت‌گر این تاریخ خواهیم بود یا خود نیز بخشی از تداوم آن خواهیم شد؟

پاسخ این پرسش، در اراده و مسئولیت‌پذیری ما نهفته است.

zamanagahi@chmail.ir